

צילומים: יריב כץ, גיל קובלן, גיל וחושן

"קשת רחבה של מיומנויות". מלי ברטקובסקי וריקי טוילי

"שינוי מהפכני". ד"ר רחלה תורג'מן

"הוראה שונה ומעניינת". סמאח עבאס

לדבריה, השימוש בצעצועים רותם ללמידה גם חדשנות, רלבנטיות, סקרנות והתרגשות עצומה. "הכנסת היוזמה להוראה בכיתה ח' ללה שינוי מהפכני והובילה תלמידים רבים ללמידה פיזיקלית משמעותית חוץ-כיתתית באופן מעורר השראה".

סמאח עבאס - מורה למחשבים, חשמל ומתמטיקה בתיכון "מקיף השלום" בשייח דנון בגליל המערבי - מקדם ומוביל שילוב טכנולוגיה בהוראה בכל מקצועות הלימוד. עבאס חש צורך להוביל שינוי על רקע תחושה של מיצוי משיטות ההוראה המסורתיות. "לכל תלמיד יש היום אינטרנט

בהמשך נחשפים התלמידים למגוון משימות: הרכבת פאזל, פתיחת מנעולים, פענוח צפנים, שליפת מפתחות ממבחנות באמצעות שימוש במגנט, הפקת מידע מצילום מסך של WAZE, איתור מידע מתוך יצירת אמנות, הפקת מידע מתמטי מתוך תפריט בבית קפה, איתור רמזים באמצעות שירים, איתור מידע מתוך תמונה של שעון, וכדומה. בנוסף, עליהם לפתור חידות גפרורים, חידה מתמטית המורטמנת בתוך מגש פיצה - המורכבת מאבני דומינו, ולבסוף נדרשים התלמידים לפענח את הקוד של מכונת הזמן המחזירה אותם להווה תוך שימוש בחוש הריח.

"הביקור בחדר הבריחה מאפשר פיתוח קשת רחבה של מיומנויות לימודיות לצד חוויה והנאה", מסבירה ברטקובסקי. "החדר ח' שף את התלמידים למקום של המתמטיקה במקצת מהזירות שסביבנו, בין היתר באמנות ובארכיטקטורה, והופך את הלמידה לבעלת ערך רב יותר".

ד"ר רחלה תורג'מן, מורה לפיזיקה בישיבת אמי"ת באש"דוד ומנחה מורים, פיתחה שיטה להוראת הפיזיקה בה לומדים התלמידים את העקרונות הפיזיקליים באמצעות צעצועים.

התלמידים חוקרים צעצועים בהם מקל קסמים, סביבון מגנטי מרחף באוויר וצעצועים עים נוספים המבוססים על טכנולוגיות שונות ולומדים בצורה חווייתית את העקרונות הפיזיקליים המפעילים אותם. היא פיתחה ערכת "פיזיק קל-לי" המשמשת מורים לפיזיקה להנגשת המקצוע לתלמידים.

"אני רואה בהוראה אתגר ושליחות. נטלתי על עצמי משימה להנגיש לתלמידים את מקצוע הפיזיקה בצורה רלוונטית ומסקרנת", מסבירה ד"ר תורג'מן שפנתה להוראה והינך לאחר שנים של מחקר אקדמי בתחום הכימיה הפיזיקלית. "בבסיס הרציונל של יוזמת הוראת הפיזיקה באמצעות משחקים נמצא הרעיון של חיבור למקצוע באמצעות פריטים הקרובים לעולמם של התלמידים הצעירים".

או הטלפון".

לדבריו, שילוב טכנולוגיה בהוראה מאפשר למורים לסייע לכל תלמיד להתקדם בכיתה בהתאם לקצב שלו. "החלשים מקבלים משימות בהתאם לרמתם, והחזקים יכולים להתקדם בלי שקבוצה אחת תלויה בקבוצה אחרת. המורה יכול לדעת תוך כדי שיעור מה קצב הלמידה של כל תלמיד. התלמידים מקבלים משימות הביתה והם יכולים ללמוד מכל מקום באמצעות הטלפון האישי". המורה לך שמוכיל עבאס מוכיח את עצמו, והמורים מדווחים שהם מצליחים לייצר עניין בכיתה. ברוך שמש, מורה לשפה וספרות ב"מקיף ג'" באשדוד, הקים אתר להוראת השפה הערבית בשילוב אמצעי עזר, משחקים וסרטונים. האתר משלב משחקים וחידונים לכל אות בערבית ובכך תורם לשיפור ההישגים ונותן מענה ונגישות קלה לחומר הנלמד.

שר החינוך, נפתלי בנט, אומר, כי מערכת החינוך התברכה בנבחרת מופלאה של מורים פורצי דרך. "המורים הללו הם ההשקעה הכי בטוחה בעתיד ילדינו, ולא פחות מכך - השקעה בעתיד המדינה".

מנכ"ל משרד החינוך, שמואל אבואב, מסכם: "בכל שנה אנו עדים לעוד ועוד מורים ברוכי כישרון שעושים עם תלמידיהם דברים מעוררי השראה. נמשיך להשקיע ולעודד מורים אלה, בכל הארץ ובכל המגזרים".

"ידיעות אחרונות" שותף בפרויקט "המורה של המדינה"

תמר טרבלסי חדד

שיעור בחדשנות

עשרות מורים יצירתיים, במגוון מקצועות לימוד, משלבים שיטות הוראה חווייתיות ומעניקים לתלמידים הזדמנות לרכוש ידע ולהתחבר לנושאים הכי מורכבים בדרך קלה שמדברת אליהם. כך תלמדו פיזיקה באמצעות צעצועים, מתמטיקה בחדר בריחה וערבית בשילוב סרטונים

בכפצים שונים הנמצאים בו כדי לפתור סדרה של חידות, למצוא רמזים, לפענח צפנים ולהימלט מהחדר תוך זמן מוגבל של 60 דקות. בחדר הבריחה נדרשים התלמידים להשתמש בכושר הבחנה, חשיבה ביקורתית, יצירתיות, כישורים אסטרטגיים, מיומנויות של עבודת צוות וכמובן בידע מתמטי שנרכש לאורך כל שנת הלימודים כדי לברוח מהחדר. לחדר נכנסים 6-5 תלמידים כשהמורות מתצפתות מהצהר. הפעילות נפתחת בצפייה בטריילר ובסרטון אנימציה המזמין את התלמידים להצטרף למסע בזמן בין תקופות ויבשות שונות בהיסטוריה של המתמטיקה.

המסע לאיתור הקוד של מכונת הזמן מתחיל בסריקת ברקוד, החושף בפניהם את סיפור מסע עותיו של הפילוסוף והמתמטיקאי היווני פיתגורס, ושולח אותם למשימה של איתור מידע באמצעות מפה. משם הם מועברים בציר הזמן 3,000 שנה לפני הספירה אל מצרים העתיקה.

עם הפנים ליצירתיות בהוראה: שיעורי פיזיקה באמצעות צעצועים, נוסחאות מתמטיקה בחדר בריחה, ערבית מדוברת בשילוב סרטונים, ואפליקציה ללימוד אנגלית במקום מערכי שיעור - אלה הן רק חלק משיטות הוראה פרי מיזמים חינוכיים שפיתחו מורים במטרה לשפר את חוויית הלימודים. עשרות מורים יצירתיים יזמו עצמאית, או נענו לתוכנית "מאייצים בחינוך" של משרד החינוך המעודדת מורים לנצל את הידע הרב שצברו בכיתות, ופיתחו מיזמים להוראה איכותית וחוייתית עבור מורים ותלמידים. מלי ברטקובסקי, מורה למתמטיקה ורכות שכבה בחטיבת הביניים "רבי" בראשון-לציון, והמורה ריקי טוילי בנו חדר בריחה בנושא מתמטיקה לעידוד למידה חדשנית. החדר מושך אנשי חינוך מכל הארץ לבוא ללמוד ולאמץ את השיטה. לדבריהן, המושגים המתמטיים "סינוס", "קוסינוס", "טנגנס", "אינדוקציה", "פונקציה ריבועית" ואחרים, המלחצים חלק מהתלמידים, הופכים באמצעות חדר הבריחה לחווייתיים ומהנים.

"אנשי חינוך רבים עסקים בשאלה כיצד ניתן להפיח רוח למידה בכיתה, למידה חיה, נוסמת וחדשנית", מספרות ברטקובסקי וטוילי. "שאלנו את עצמנו מה יהיה אם נצא מגבולות הכיתה המסורתית אל עבר חלל חדש, עשיר ומזמין יותר במראהו, בו תתקיים למידה שתזמן חוויות רגשיות, חברתיות וקוגניטיביות כאחד". יחד יצרו המורות משחק הרפתקאות בו התלמידים ננעלים בחדר ונדרשים להשתמש

מפעל הפיס, ידיעות אחרונות, הסתדרות המורים ו-y.net מציגים:

בואו לבחור את המורה של המדינה

היכנסו לאתר התחרות, מלאו את טופס המועמדות, ספרו לנו מי המורה שלדעתכם ראוי לזכות בפרס הצטיינות ובהכרה ציבורית, ואולי הוא יזכה להיות אחד מחמשת המורים המצטיינים אשר ייבחרו על ידי ועדה של אישי ציבור מובילים.

ניתן להגיש מועמדות עד 22 בפברואר 2018 בדף הפייסבוק "המורה של המדינה" או באתר: www.ynet.co.il/morim

ניתן להגיש מועמדות גם של מורים עליהם הומלץ בשנים שעברו ולא זכו